

Interpretasie van die skrif.

Ons weet van verskeie voorbeelde waar mense besluite en gegrond het op die verkeerde gebruik van die Bybel met katastrofiese resultate. Die teendeel is ook waar. Hoeveel mense met geen skrifgeleerdheid het al 'n Gideons Bybel in 'n hotel kamer opgetel en tot redding gekom nie.

Die eerste kanonieke lys van bybelboeke wat die NT insluit is eers in 170 n.C. deur Marcion opgestel maar het nie die boeke Hebreërs, Jakobus, 1 & 2 Petrus en Johannes 3 bevat nie. Atanasius het in 367 n.C. eers die finale lys opgestel wat ooreenstem met ons Bybel vandag en wat ook deur die sinodes van Hippo Regius (393 n.C.) en Carthago (397 n.C.) aanvaar is as gesaghebbend. Die NT kanon is vasgestel op grond van die volgende beginsels.

1. Apostelskap. Die outeurskap moes aan 'n apostel toegereken kon word.
2. Ortodoksie. Dit moes in lyn gewees het met die leer van die hele Bybel. Boeke wat vreemde dinge verkondig is nie ingesluit nie.
3. Oudheid. Die boek moes in die eerste paar dekades na Jesus se opstanding geskryf gewees het.
4. Gebruik. Daar is veral gekyk hoe wydverspreid die boek gebruik is. Boeke wat net plaaslik populêr was is nie ingesluit nie.
5. Inspirasie. Moderne gelowiges is geneig om te dink dat net boeke wat deur die Gees van God geïnspireer is, in die Bybel opgeneem is. Die interessante is dat die kwessie van inspirasie nooit as maatstaf gebruik is nie. Die waarheid is dat enige boek wat geestelike waarhede bevat het as geïnspireerd beskou is. ¹

Ons skrifbeskouing bepaal ons uitkyk op die lewe, die kerk en God. Indien die Bybel eers later tot stand gekom het soos ons dit vandag verstaan en ken, beteken dit dat algemene briewe van die apostels en ander geestelike literatuur in omgang was en dat daar 'n bepaalde raamwerk of norm was wat die kerkvaders laat besluit het op die boeke wat ons vandag in ons Bybel het. Paulus se gedagte was dus nie dat Hy besig was om die Bybel te skryf nie. Hy het bloot aan sekere gemeentes geskryf waar hy bedien het. Tog was hierdie briewe so akkuraat en korrek dat ons dit vandag as die geïnspireerde Woord van God aanvaar.

Praat God vandag nog? Ja sekerlik! Maar ons moet soos in daardie tyd weet hoe om leringe en boeke te toets en te beproef of dit gesaghebbend is of nie. Met ander woorde God praat nog steeds vandag met ons maar dit is nie nuut of vreemd aan die skrif nie. Dit is gesentreer om Christus en heilsleer. Lering en openbaring wat belangriker raak as ons fokus op Jesus Christus is nie aanvaarbaar nie en moet veroordeel word. Wat het die kerkvaders laat besluit dat juis hierdie boeke in ons Bybel opgeneem word? Daar was 'n ondertoon, frekwensie, goue draad van waarheid en heilsleer. Hierdie klank kan duidelik onderskei word van ander boeke wat ook in daardie tyd geskryf is en onder die kerk versprei is. Ons het nodig dat in hierdie eeu van reformasie ons mense sal leer om die waarheid te onderskei van die kaf. Dat ons mense volwasse en sterk sal word in die geloof om nie meer deur elke wind van doktrine rondgewaai te word nie. Dit is die doel van die reformasie; om mense in volwassenheid in Christus te bring.

Ons lewe in die era van kennis, dit is vrylik beskikbaar, meer mense is geleerd as ooit tevore in die geskiedenis. Mense weet meer oor die verskillende wetenskappe en predikante, medici, regslui en ander professionele beroepe moet meeding met al hoe meer kennis wat of gratis of baie goedkoper aan die mensdom vrygestel word sodat mense hulle eie opinies kan vorm. Die predikant is dus nie meer die onaantasbare ikoon wat op sy hoë preekstoel staan en vir die mense voorskryf hoe en wat hulle moet dink omdat hy die enigste persoon is wat geleerdheid het nie.

Mense wil meer weet en verstaan en wil vir hulleself die waarheid ontdek en ontsyfer. Maar met al hierdie kennis en derduisende opinies en opsies raak die pad van die waarheid al hoe meer onduidelik.

Waarheid is nie 'n leerstelling of sekere doktrine nie maar is 'n persoon Sy naam is Jesus en wanneer ons Hom waarlik ken sal Hy ons vrymaak.

Hier is 'n paar beginsels van skrifuitleg wat ons kan help om binne die raamwerk van die woord te bly en nie die woord te gebruik as 'n kapstok om my opinies aan op te hang nie.

1. Die kleiner stuk inligting moet inpas in die groter geheel van die woord. Die woord kan tog nie teen homself spreek nie. Wanneer die woord dit wel doen is dit om twee kante van die selfde ding te beskryf.
2. Geen waarheid kan op sy eie staan as dit nie gebalanseer is nie. Dit is wat die Bybel so effektief maak, dit gee altyd die volle waarheid. Ons is genyg om met 'n waarheid te ver te gaan en oor te beklemtoon sonder om die ander kant van die waarheid in aanmerking te neem. Antinomie (Logies onversoembare / teenstrydige waarheid)
3. Die nuwe meer duidelike lig van Christus verduidelik die duistere / skaduwee en verlede. Die OT is 'n skadu van dit wat alreeds in Christus vervul is. Daarom kan die OT nie belangriker as die lig self wees nie. Die OT is egter nie onbelangrik nie in teen deel, dit verklaar en gee meer lig.
4. Christus staan sentraal oor die hele skrif en alles behoort deur Hom en tot Hom gesien te word. Enigiets wat weg beweeg van Hom as sentrale punt is in gevaar om die objek van die boek uit die oog te verloor. Die Bybel is nie 'n geskiedenis handleiding, of

¹ BI 164 "Hoe om die Bybel beter te verstaan" Hennie Stander, Carpe Diem 2003.

argeologiese grammatikale kode en of literêre meesterstuk nie. Dit is heilsleer. Dit is geskryf met die uitsluitlike doel om redding aan te kondig vir die mens en sy verhouding met God weer te herstel.

5. Jy kan nie allegorie verder vat en meer in dit lees as wat die skrywer bedoel het nie. Wanneer die skrif byvoorbeeld van die bruid praat is dit binne 'n bepaalde konteks wat die teks aandui en om meer in dit in te lees en dogma daarop te baseer is gevaarlik. Die gebruik van allegorie om die Bybel uit te lê is 'n groot twispunt tussen Pinkster/Charismatiese teoloë en Gereformeerde teoloë. Laasgenoemde verwerp allegorie (vergeesteliking) in totaal waarop eersgenoemde dit weer benadruk. Ons wil egter tussen verkeerde en regte gebruik onderskei.

Verkeerde:

Die vyf klippies wat Dawid opgetel het. Staan vir; Opreghheid, Geloof, Blydschap, Volharding en Gebed.

Die ses draers van die Weduwee van Nain se seun is , drank, dwelms, voorhuwelikse seks, ongehoorsaamheid ens.

Voorbeelde van allegorie in die NT:

Paulus – 1 Kor 9:9-10 (Deut 25:4) Bees se bek toebind waar hy dors vergelyk met geestelike werke wat sy loon werd is.

1 Kor 10:4 Sien Jesus as die rots in die woestyn

Deurtog deur die rooiese as die doop

Manna as die nagmaal brood

Jesus se gelykenisse is 'n vorm van vergeesteliking van daaglikse gebeure.

Tipologie: Parallele word gesoek tussen OT gebeure en persone met die NT.

Isak, Moses, Josef tipes van Jesus

Rooi tou van Ragel – Verlossing en redding

Adam – Jesus

6. Die langer en meer volledige lering oor 'n onderwerp in die Bybel is meer outoritêr as 'n skrifaanhaling wat in die verbygaan gemaak word.

7. Die uitsprake en lering van Christus word as meer belangrik en rigtinggewend beskou as wat Paulus byvoorbeeld oor 'n aspek sou sê. Nie Paulus of enige ander skrywer in die Bybel sou ooit Jesus wou weerspreek nie.

8. Dit is belangrik om die konteks, agtergrond, tyd en teiken groep van 'n bepaalde skrywer te verstaan om sodoende sy boodskap beter te verstaan.

9. Omdat die meeste mense nie die oorspronklike tale kan lees of verstaan nie, is daar vertalings, elke vertaling is egter beperk tot menslike interpretasie na gelang van die lesers wat die vertalers wil bereik. Die antieke tale is ook baie kompleks en moet die gedagte van die skrywer eers verstaan word om die sin reg te vertaal, anders kan dit heeltemal uiteenlopende betekenis hê. Daarom is dit goed om of 'n elektroniese sagteware program te hê wat die oorspronklike taal of woorde kan verklaar of om meer as een vertaling te gebruik.

10. Dis Bybel is opgemaak uit stellings (indikatief) en opdragte (imperatief). Ons vind hierdie fenomeen veral in die grondteks waar duidelik gesien kan word in watter vorm die skrywer 'n sekere ding sou sê. Stellings word gemaak om of God se perspektief of die mens se perspektief oor 'n gegewe saak te verklaar. Opdragte daarenteen is eenvoudig en voor die hand liggend. Dit is dus duidelik dat opdragte uitgevoer moet word alhoewel ons nie alle stellings noodwendig verstaan nie. Daar word niks van ons gevra waar Hy in elk geval nie ook vir ons die genade gee om dit uit voer nie. Washington het eenmaal gesê dat dit nie die dele in die Bybel is wat hy nie verstaan wat hom bekommer nie maar die dele wat hy wel verstaan en nog steeds nie doen nie. Jesus het baie keer in gelykenisse en stories dinge aan die mense verduidelik, maar sy opdragte was duidelik en direk. Jy gaan dus moet kies of jy Hom gaan gehoorsaam of nie. Indien die hele mensdom net die woord sou gehoorsaam en nie daarvoor praat en red eneer nie sou ons al hemel op aarde gehad het!

11. Let wel in mens se persoonlike wandel met die Here kan die Heilige Gees enige gedeelte in jou hart lewendig maak en met jou daardeur praat. Maar wanneer dit oor dogma en grondwaarhede gaan moet ons verantwoordelik met die woord omgaan.

12. Maak seker wat jou eie motiewe is wanneer jy die Bybel lees. Het jy al sommer klaar vooraf besluit wat jy wil hê die Bybel moet sê en nou soek jy net 'n paar tekste om dit te bevestig? Of is jy regtig oop vir oortuiging? Sal jy toelaat dat die Bybel se stem 'n verandering aan jou manier van dink, doen en leef maak, of pas jy die Bybel aan by jou behoeftes? (terloops, op watter gebiede is jou lewe al radikaal getransformeer deur die Bybel.)